

Agatha Courant

Jaargang 6 - nummer 13

juli 2024

Beste dorpsgenoten,

In november is het 80 jaar geleden dat Aagtekerke werd bevrijd. In deze editie blikken we terug op de bezetting door de Duitsers. Jo Jongepier deelt haar herinneringen aan de inundatie van Walcheren en Johan Minderhoud heeft foto's van Het Kamp uit die tijd.

Van de dorpsraad

Voor de zomervakantie een update van de laatste ontwikkelingen m.b.t. de dorpsraad.

We zijn in 2024 veelal bezig geweest met de verkeersontwikkeling in en om het dorp. Ook de afwikkeling van de speeltoestellen in het "bosje" bij het Bergwegje en de voetbalwei bij het Kalfhoeksepad vergt onze aandacht. Verder worden de plannen omtrent de invulling van de ruimtes van de oude gymzaal en speeltuin nauwlettend gevolgd. Een en ander gaat in een voor ons te laag tempo. Het onderhoud van het monument vergt ook z'n aandacht en het is heel bemoedigend dat een aantal mensen hebben aangeboden een keer te helpen. Fijn ook dat de gemeente heeft meegewerkt bij het aanbrengen van nieuwe schelpen. Hartelijk dank voor die medewerking!

Mooi is voor ons om te zien hoe het nieuwe Amicitia zich kan verheugen in een grote belangstelling van jong en oud. De jeugd geniet vooral heel erg van de schitterende speeltuin, onder het toezien van ouders en grootouders, die vanaf het terras alles kunnen volgen.

Wat betreft de **verkeersontwikkeling** zijn we samen met vertegenwoordigers uit Serooskerke, Oostkapelle, Grijskerke en Domburg in gesprek over een goede oplossing voor de langere termijn. Dit gebeurt in de zgn. "focusgroepen". De gesprekken voeren we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gezamenlijke wegbeheerders. Een goede verkeersstructuur is een belangrijke voorwaarde voor een gezonde leefomgeving. Daarbij gaat het niet alleen om de bereikbaarheid, maar ook om onderwerpen als veiligheid, economie, natuur en landschap, milieu en cultuurhistorie.

Al deze zaken hebben met elkaar te maken voor een evenwichtige en samenhangende oplossing voor de Noordwestroute.

De eerste bijeenkomst begon met een kennismakingsronde. Met de vraag welke organisatie, dorp of stad de deelnemers vertegenwoordigen, wat zij belangrijk vinden aan dit vraagstuk en waarom? Vervolgens werd stilgestaan bij wat er goed gaat en wat er beter kan op het gebied van mobiliteit (in relatie tot het thema van de focusgroep leefbaarheid, economie of landschap). Tot slot werd met elkaar de rode draad en de dilemma's benoemd.

De tweede bijeenkomst begon met een toelichting op de verschillende doelgroepen die we kunnen onderscheiden: ieder met hun eigen mobiliteitsmotieven: de dagtoerist, de verblijfstoerist, een werkende inwoner, een gepensioneerde inwoner, een scholier en een agrariër. In drie groepen is nagedacht over het toekomstbeeld en mogelijke maatregelen om dat toekomstbeeld te bereiken.

Op basis van de twee bijeenkomsten heeft het expertteam voor de derde bijeenkomst een aantal scenario's samengesteld vanuit alle modaliteiten (fiets, OV, auto). Deze scenario's maken inzichtelijk welke keuzes er op hoofdlijnen zijn. Er werden geen definitieve keuzes gemaakt. Op verschillende manieren worden ook andere mensen betrokken bij het proces. Er wordt actief contact gezocht in de dorpen, er worden digitale vragenlijsten uitgezet (zie doemee@veere.nl) en er worden gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van verschillende bestuursorganen.

Het vervolg is dat de bestuurders van Provincie,

Gemeenten en Waterschap met elkaar gaan praten. De uitkomst van al die gesprekken werd gepresenteerd op een openbare bijeenkomst op 26 juni in Domburg. Tot slot wil ik u graag wijzen op een komend evenement. Op **1 en 2 november** a.s. willen we (**Commissie Herdenken en Vieren Aagtekerke**) herdenken dat we 80 jaar geleden bevrijd werden van de tirannie van het naziregime. De voorbereidingen zijn in volle gang en u wordt ook in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan het gelegenheidskoor. Voor informatie: zie de bijgevoegde folder!

Verder wil ik graag een lans breken voor de toekomst van de **Vrijwillige Brandweer** in onze regio. Er is hiervoor een folder huis aan huis bezorgd waarin staat dat er dringend behoefte is aan vrijwilligers.

Hierbij dus een hartstochtelijke oproep aan u om hierover na te denken en indien mogelijk deel te nemen aan dit belangrijke werk. Voor vragen kunt u terecht bij Eric Maljaars, tel. 06-24412804.

Hans Nonnekes

Reacties op de vorige editie

Rinus van de Woestijne mailde ons zijn herinneringen aan de barakken in Aagtekerke. En we hadden nog foto's van de barakken beloofd.

Rinus: "Als 4-jarige was ik de eerste in ons gezin van 10 kinderen die 'opleiding' op de kleuterschool heeft genoten. Dat was in de barakken en zal dus in 1959-1960 geweest zijn. Wij hadden les van Juffrouw Krina de Visser." Rinus somt enige herinneringen voor ons op:

Ons klaslokaal was aan de oostzijde van het terrein (aan de zijde van familie Blaas).

's Morgens stonden we soms op de uitkijk bij de ingang aan de Prelaatweg om te kijken of de juf al op de fiets uit de Brouwerijweg kwam.

Tijdens voorlezen mocht om de beurt een kleuter bij de juf op schoot zitten.

Buitenspelen deden we op het binnenterrein van de barakken.

De (slooprijpe) barakken van het binnenterrein, zomer 1976 (foto Rinus van de Woestijne).

Johan Minderhoud heeft foto's van Het Kamp uit het boek "Walcheren, een fotografisch document" van Johan den Hollander en Hans Sakkers. Het zijn Duitse foto's, in bezettingstijd gemaakt.

De Duitse Bildberichter had 3,5 miljoen foto's in hun archief, maar toen de oorlog naar zijn einde liep wilde men die vernietigen. Ene meneer Evers besloot op eigen initiatief het vernietigingsbevel niet uit te voeren en heeft de foto's in twee koelwagens voor vistransport verstoep.

Eén koelwagen is verdwenen en tot op heden is niet bekend waar die is gebleven. De andere koelwagen kwam in handen van de Amerikanen, die ze naar Washington lieten verscheppen. Rond 1965 zijn de foto's aan Duitsland teruggegeven en ondergebracht in het Bundesarchiv te Koblenz.

Prelaatweg, richting Aagtekerke. Links de toegang tot het militaire kamp, dat hier reeds door de Nederlanders was gebouwd in de mobilisatietijd.

Prelaatweg, richting Westkapelle.

In het Kamp schilden vrouwen aardappelen.

Foto Marijke Birza. Het Kamp als vakantieoord, 1959.

Het water

Begeleid door haar twee zebrevinkjes, vertelde Jo Jongepier ons in de vorige editie over de barakken tegenover haar huis, over de Duitsers die daar gelegerd lagen en hoe zij als kind de oorlog heeft ervaren.

Een gesprek over de Tweede Wereldoorlog kan niet gevoerd worden zonder 'het water' ter sprake te brengen. De inundatie van Walcheren in oktober 1944 heeft veel leed en ellende veroorzaakt, ook al begon alles voor de kleine Jo als een groot avontuur. Toen het water kwam, verhuisde het hele gezin Jongepier, inclusief grootmoeder, naar de pastorie op het dorp. Samen met de familie Sturm, die een paar huizen verder woonden, en Piet Vreeke, 17 mensen in totaal, bewoonden ze één kamer van de pastorie. Wim Sturm en vader Jongepier haalden stro en strooiden dat op de grond, zodat de kinderen daar 's nachts op konden slapen. "Ons vonde dat stik leuk, net kamperen", aldus Jo. Omdat het water almaar hoger kwam te staan en er steeds meer mensen naar het dorp kwamen voor onderdak, is het gezin al na een paar dagen met paard en wagen naar Domburg gegaan. Dat kon alleen tijdens laag water, bij vloed stond het water te hoog voor de paarden. "Toen gingen we van water naar vuur," vertelt Jo, "Domburg werd gebombardeerd en beschoten. Daar hebben we wat meegemaakt, hoor. Het Villapark, waar we twee nachten zaten, werd kapot gegooid. Alles lag plat, alle spullen die we mee hadden genomen, waren kapot. Wij verhuisden naar café Wilhelmina, maar vanwege alle beschietingen en bombardementen, zijn we het bos in gevlucht, naar Duinbeek. Duinbeek is nooit gebombardeerd, maar op Domburg liep je tussen het vuur. Er werd zoveel geschoten en gebombardeerd, luchtalarmen die jankten en vliegtuigen die overkwamen." Wij luisteren naar Jo's verhaal. Talloze boeken over de oorlog hebben we gelezen, we hebben er les over gekregen op school, maar 'kennis' is toch heel iets anders dan meemaken.

Jo: "We hebben tot de bevrijding in Duinbeek gezeten, november 1944. Ik weet niet hoeveel mensen er op Duinbeek zaten, maar het zat vol, in alle kamers en in de schuur sliepen mensen. Toen we na de bevrijding weer in Domburg kwamen, lag heel het dorp in puin. We zaten toen in Huis Ter Duin, mee glad 'n berrug mensen; Westkappeleers, Aegtekerkenaeren. Daarna naar Bos en Zee, met verschillende gezinnen in een huisje."

Hebben de mensen ook honger geleden toen? Jo vertelt dat er genoeg te eten was, er was zelfs wit brood uit het buitenland. Melk was er ook genoeg, er liepen overal koeien, en als er weer een koe op een landmijn had gestaan, was er ook vlees. "Zodra er een bootje met eten was gearriveerd, liep d'n omroeper over 't durp, Borretje noemde we dien." Met gedragen stem doet Jo de oproeper na: "Heden avond vlees te koop bij de Hervormde Kerk." "Samen met m'n broer liepen we dan met een pan, ieder aan een handvat, naar de gaarkeuken in het Badhotel."

"In 1945, toen het water weg was, zijn we terug gegaan naar de Prelaatweg." Het gezin was niet meer compleet, Jo's moeder is op Domburg gestorven. "Met z'n allen hebben we het zo'n beetje gered; als het moet kun je veel." Het huis van het gezin Jongepier zat onder de modder. Eerst werd het zoute water uit de regenbak gepompt, zodat ze weer regenwater op konden vangen. De modder werd met schoppen door het raam naar buiten gegooid. Alle muren moesten worden schoongemaakt en er werd veel gestookt om het huis droog te krijgen. Alles had meer dan een jaar in het water gestaan. "Ik herinner me de kou nog heel goed, het was verschrikkelijk, aeremoe. 't Was december, er lag sneeuw, het huis was vochtig en koud. Boven op zolder legden we alle matrassen op elkaar, een pluumbed er bovenop, alle dekens bij elkaar en nog was het niet genoeg. Ik kan die kou nog voelen... Er heerste ook difterie, daar zijn veel mensen aan overleden."

Er valt een stilte waarin elk van ons deze ellende op zich in laat werken. Zelfs de zebrevinkjes houden even hun snavel. Maar positief als Jo is, besluit ze haar verhaal met de warme wol die ze kreeg en waar ze haar eerste trui van gebreid heeft. "Di was 'k zô blie mee!"

Barbara en Leoniek

Oproepjes

Wie weet meer over deze foto?

Huib Simonse vroeg wie meer over bovenstaande foto weet. We hebben een aantal reacties binnengekregen, waarvoor hartelijk dank. Alle inzenders zijn het er over eens dat deze foto in Buttinge is genomen. Ko Francke, van het hof Jachtlust in Buttinge, ontving de Agatha Courant van zijn nicht.

Ko: "De foto is gemaakt op Buttinge. De jongen in boerepak is m'n vader, Bram Francke van Jachtlust, met zijn bokkenwagen en daarnaast Ko Boogaard de timmerman. De foto is genomen voor de smederij van Izak Boone. Ik ken niet alle mensen, maar het zijn waarschijnlijk inwoners van Buttinge omstreeks 1932.

Ma en/of Jo en Ad Boogaard, de zussen van Ko, staan er op en verder kinderen van Kees Boogaard, namelijk Johan en Henk en een broer van smid Boone. Piet Boone en de vrouw en kinderen van Janna en Joos van Oosten.

Niemand van de foto is volgens mij nog in leven, zodat we het niet meer kunnen vragen. Maar deze foto heb ik ook in het familiealbum en ik kan je verzekeren dat hij niet in Domburg is geschoten, maar in een tijd dat men nog rustig op straat voor de fotograaf kon poseren. Nu zou je van je sokken gereden worden in Buttinge."

Lous Corré tipte ons dat de foto ook in het boekje "Kent u ze nog... die van Mariekerke" staat. In dat boekje staan ook alle namen van de mensen genoemd.

Aagtekerkse damclub kampioen

Maandag 25 maart werd de finale gespeeld van de bekercompetitie 2023/2024 van de Provinciale Zeeuwse Dambond. Na een spannende damavond werd Aagtekerke kampioen! Door de winst van David Bosselaar won Aagtekerke met 5-3 van Middelburg.

De uitslag:

Middelburg	Aagtekerke	
D. Kasse	E. de Jager	1-1 (4)
P. Nieuwenhuijzen	G. Krijger	1-1 (2)
J. Moens	D. Bosselaar	0-2 (1)
R. van Eenennaam	F. Blaas	1-1 (3)

Wat is er zoal te doen op Aegte?

Atelier De Paardenstal

Iedere donderdag- en zaterdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur kun je aan de Pekelingseweg 5A kleurrijke schilderijen en beelden van natuursteen bekijken. Het atelier met tuin is tot half september geopend.

Ringrijden en sjezen

Op 6 juli en 7 september wordt de ring gereden op het weitje aan het eind van de Burg. Geuzestraat. De sjezen rijden op 19 juli weer rond de kerk.

Tonnetje steken

30 juli kun je op het Dorpsplein de ring steken op een karretje in plaats van op een paardenrug. Aanvang 18.45 uur.

Bingo

Een jubileum: de bingo bestaat dit jaar 50 jaar! Dit gaat gevierd worden. Hoe? Dat is nog een verrassing. Als je op onderstaande data naar de nieuwe gymzaal komt, dan kun je dit heugelijke feit meevieren: 17 - 24 - 31 juli en 7 - 14 - 21 augustus.

Powerhorse

28 juli vindt er een outdoorwedstrijd van de

powerhorse plaats. Meer informatie vind je op www.powerhorsecompetition.nl.

Polo

www.polo.nl vermeldt dat de Zeeland Polo Cup op 26, 27 en 28 juli verreden gaat worden.

Amicitia

Het blijkt bij veel mensen nog niet bekend te zijn dat Amicitia, sinds de opening in november vorig jaar, iedere woensdagmiddag open is (13.30-16.30 uur). Je kunt binnenlopen voor een praatje, bakje koffie of een potje biljart. Bij goed weer is ook het terras open. Sinds kort is er ook een website, waar alle activiteiten worden vermeld: www.amicitia-aagtekerke.nl.

Vrijdagmiddagborrel

Zin om na het werk gezellig de week af te sluiten? Noteer alvast in je agenda dat dat kan tijdens de maandelijkse vrijdagmiddagborrel in Amicitia. Van 16.30-19.30 uur, op: 16 augustus - 20 september - 11 oktober - 22 november

Actie Schoenendoos

Rond de herfstvakantie kun je weer een schoenendoos inleveren voor het goede doel.

Aagtekerkeweek

20 juli trekkertrek. Kijk op www.trekkertrekaagtekerke.nl waar dit evenement plaats gaat vinden.

21 juli tentdienst. De locatie zal via posters en de website van de kerk bekend worden gemaakt, www.pknaagtekerke-domburg.nl.

24 juli kleedjes- en kofferbakverkoop, gewoon op de vertrouwde locatie Pekelingseweg/Aagtekerkseweg. Opbouwen vanaf 08.30 uur. De markt start om 09.30 uur tot 14.00 uur. Deelname is gratis, opgeven via vveaagtekerke@gmail.com.

24 juli vindt ook de **Zeeuwse Rundveekeuring** op het weitje plaats, met koeien vanuit heel Zeeland. De voorrondes beginnen 's ochtends. Om 12.00 uur is de veekeuring met bewoners van zorgboerderij Pitteperk, van 13.00 tot 14.00 uur de jeugdkeuring gevolgd door de kampioenskeuring.

26 juli de traditionele afsluiting van de week met de **motorcross**. Kijk op www.mcdepekellinge.nl voor meer informatie.

Het pannenkoekenfeest gaat dit jaar helaas niet door, omdat zij een aantal trouwe vrijwilligers mist. De organisatie meldt dat ze volgend jaar weer van de partij is voor pannenkoeken, kinderspelen en ontmoeting.